

ud i Fremtiden. Det er ganske sandt, at det kan vare længe, hvis man vil vente med en Reform af dette Forhold, indtil vi faae hele Hovedreformen, indtil vi faae Offentlighed og Mundtlighed indførte saavel i civile som i criminelle Sager, og det er det, mine ærede Venner af Fleertallet støtte deres Betragtning paa. Hvad den civile Retspleie angaaer, da trænger den ganske vist i væsentlig Grad til en Omordning, idet vor nuværende Ordning er overordentlig uheldig. Det hører ikke til Sjældenhederne, at ved den skriftlig langsomme Behandling udbrages de Sager, der burde have været afgjorte i Maaneder eller høist i et Aar, i 10 til 11 Aar; det er dagligdags seet i Højesteret. Tilvisse er altsaa ogsaa her en Reform i høi Grad nødvendig, men den vil maaskee komme langsomt, thi her savne vi Forarbejder, og der er ikke overmaade mange Danske, der have et nøie Kjendskab til den mundtlige Behandling, der finder Sted i fremmede Lande ved civile Sagers Afgjørelse. Med Hensyn til den criminelle Retspleie derimod staaer ikke blot Grundlovens Bud, at vi skulle have en Forandring, men det vil være det høie Thing bekendt, at der nu i en Række af Aar er arbejdet paa en saadan Forandring; det vil være det høie Thing bekendt, at i det andet Thing trænger man paa med denne Reform, lægger den frem igjennem det private Initiativ, og i dette Thing vides det, at min ærede Ven, der pleier at sidde ved min Side, en af Landets øverste Dommere (Prieger), har udtalt, at vi vel ikke bør være saa hidse, at vi af den høitærede Justitsminister skulle forlange, at han endnu i denne Samling skal komme frem med et saadant Lovforslag, men at der dog maa stilles en meget kort Frist, hvorfor han har opfordret Justitsministeren til dog ad Aare at komme med sit Forslag til denne Reform af den criminelle Retspleie. Det forekommer mig derfor virkelig, at man er berettiget til at see med noget mere sangviniske Øine paa Fremtiden og derfor ogsaa berettiget til, naar der hyses os et Lovforslag, der skal arbejde i Fremtidens Tjeneste, at være lidt nøieseende og fordre, at det dog ogsaa skaber en Tilstand, der kan bære denne Fremtid og gjøre Fyldest, naar denne Fremtid kommer. At nu denne

Reform baade er paatrængende, og at den virkelig staaer nær for Døren, derom haaber jeg, der ikke skal være Tvivl; og endnu Gæt: med Hensyn til den er hele Formen givet. Med Hensyn til civile Sagers Behandling kan det være tvivlsomt, i hvilken Grad det skriftlige Grundlag skal være større eller mindre, og hvilken Betydning Mundtligheden derefter vil faae; men med Hensyn til de criminelle Sager kjende vi fuldstændigt hele Formen, thi den staaer udtalt i Grundloven, at i Misgjernings-sager og i politiske Lovovertrædelsessager skulle Nævninger indføres. Men, mine Herrer, skulle Nævninger dømmes ad Aare, ja, saa kan denne Lov og de Sagførere, der efter den vilde fremkomme, slet ikke gjøre Fyldest. Et Par Ord vilde gjøre dette ganske klart. Hvad tænker dette Lovudskud paa? Det kjender 3 Classer af Sagførere: Underrettsagførere, Overrettsagførere og Højesteretsagførere, og for dem Alle foreskrives forskjellige Qualificationer. Man lader sig ved Underretten nøie med mindre Dydighed; Kravet bliver bethdeligere ved Overretten; det stilles endnu strengere ved Højesteret; hvorfor? Fordi vor nuværende criminelle Procedure gaaer frem med grundig, betænkelig Langsomhed gjennem tre Instanser. Saavel med Hensyn til Factum som med Hensyn til Jus undergives Sagerne en tredobbelst Prøve, og man troer derigjennem at kunne gribe Sandheden, i alt Fald komme Sandheden saa nær, som efter den menneskelige Ufuldkommenhed er muligt. Men, naar vi faae Juryer, have vi da Brug for 3 Instanser og for tre Classer af Sagførere? Nei, kun for een Behandling og for een Klasse af Sagførere. Der er ikke Spørgsmaal om, naar Juryen har talt, da at kunne indtanke dens Kjendelse for et høiere Tribunal og der undergive den en fornyet Prøvelse. Sagen er, selv naar det gjælder Livet, afgjort med Nævningernes Udtalelse. Vel kan der med Hensyn til formelle Spørgsmaal og med Hensyn til Spørgsmaalet om Lovens rigtige Anvendelse paa de factiske Forhold være Tale om en høiere Prøvelse, om en Undersøgelse ved et Cassationstribunal, men der er ikke Tale om mere end een Behandling af det factiske Forhold; og saa vil det vistnok indsees, at der allerede